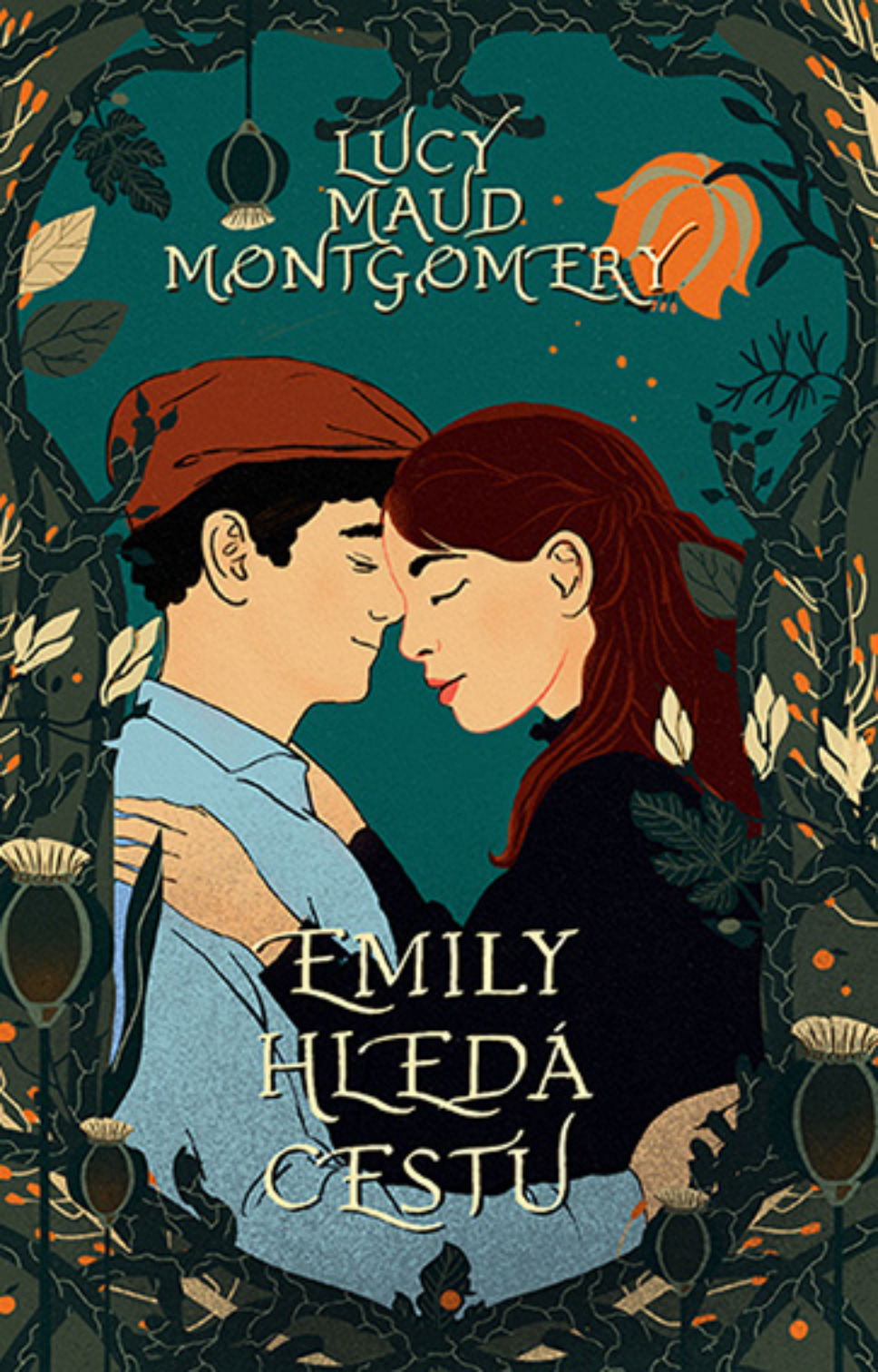

The book cover features a romantic illustration of a man and a woman in a garden. The man, on the left, wears a red beret and a light blue shirt, looking down at the woman. The woman, on the right, has long red hair and wears a dark dress, looking up at him. They are framed by a dark, leafy border with orange berries. A small orange pumpkin is in the upper right, and a hanging lantern is in the upper left. The background is a deep teal color.

LUCY
MAUD
MONTGOMERY

EMILY
HLEDÁ
ČESTU

EMILY
HLEDÁ CESTU

*Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Milena Poláčková, 2023
Cover © Kateřina Boudriot Bažantová, 2023
© DOBROVSKÝ s.r.o., 2023

twitter.com/knihydobrovsky
www.facebook.com/KnihyDobrovsky.cz

ISBN 978-80-277-3454-2 (pdf)

LUCY MAUD MONTGOMERY

EMILY HLEDÁ CESTU

přeložila Milena Poláčková

**1/4
O₀**

OBSAH

Kapitola první

Kapitola druhá

Kapitola třetí

Kapitola čtvrtá

Kapitola pátá

Kapitola šestá

Kapitola sedmá

Kapitola osmá

Kapitola devátá

Kapitola desátá

Kapitola jedenáctá

Kapitola dvanáctá

Kapitola třináctá

Kapitola čtrnáctá

Kapitola patnáctá

Kapitola šestnáctá

Kapitola sedmnáctá

Kapitola osmnáctá

Kapitola devatenáctá

Kapitola dvacátá

Kapitola dvacátá první

Kapitola dvacátá druhá

Kapitola dvacátá třetí

Kapitola dvacátá čtvrtá

Kapitola dvacátá pátá

Kapitola dvacátá šestá

Kapitola dvacátá sedmá

KAPITOLA PRVNÍ

„Už žádné horké mléko s čajem,“ napsala Emily Byrdová Starrová do deníku, když se vrátila ze Shrewsbury do Novoluní. Školní dny měla za sebou a před sebou už jen nesmrtelnost.

Bylo to symbolické. Jakmile teta Alžběta Murrayová dovolila Emily pít pravý čaj – běžně, ne jenom při zvláštních příležitostech – mlčky tím uznala, že je Emily dospělá. Ostatní lidé Emily už nějaký čas za dospělou brali, zvláště bratranec Andrew Murray a kamarád Perry Miller, kteří ji oba požádali o ruku a oba byli navzdory své snaze přezíravě odmítnuti. Když to teta Alžběta zjistila, uvědomila si, že už nemá smysl nutit Emily pít horké mléko s čajem. I když ani tehdy neměla Emily reálnou šanci, že někdy dostane svolení nosit hedvábné punčochy. Hedvábnou spodničku snad, ta není vidět, i když tak svůdně šustí, ale hedvábné punčochy jsou zkrátka nemravné.

A tak byla Emily, o níž lidé, kteří ji znali, těm, kteří ji neznali, poněkud tajemně šuškali „ona *píše*“, přijata mezi dámy z Novoluní, kde se pranic nezměnilo od chvíle, kdy tam před sedmi lety poprvé vstoupila, a kde ozdobná řezba na příborníku vrhala stále stejný zvláštní stín siluety roztomilého malého černouška na přesně stejné místo na zdi, kde si ho tak nadšeně

všimla ten první večer. Starý dům měl bouřný život už dávno za sebou, a tak byl tichý a moudrý a trochu tajemný. Možná i trochu moc střízlivý, ale velmi přívětivý. Některým lidem z Blaira Vody a ze Shrewsbury připadal nudný a pro mladou dívku neperspektivní – a ti pokládali za velkou hloupost, že Emily odmítla nabídku slečny Royalové na „místo v časopise“ v New Yorku. Zahodit takovou šanci něčím se stát! Jenže Emily měla velmi konkrétní představy o tom, čím se stane, a nebála se, že by pro ni byl život v Novoluní nudný nebo že by přišla o příležitost stoupat vzhůru po alpské stezce jenom proto, že se rozhodla tu zůstat.

Patřila z Boží vůle do starobylého a vznešeného Řádu vypravěčů. Kdyby se byla narodila o tisíce let dřív, sedávala by v kruhu svého kmene kolem ohňů a uváděla v úžas své posluchače. Narodila se ale v mnohem pokročilejším čase, a tak může ke svému publiku promluvit jediné skrze umělé novodobé nástroje.

Ovšem materiál a vypravěčské umění se ani v čase, ani z místa na místo nemění a jedinými opravdu zajímavými věcmi na světě stále zůstávají narození, úmrtí, sňatky a skandály. A tak se vydala velmi odhodlaně a šťastně na cestu za slávou a budoucností – a za něčím, co ani sláva, ani budoucnost není. Protože psaní pro Emily Byrdovou Starrovou nebylo primárně záležitostí světského mamonu ani vavřínového věnce. Bylo to něco, co dělat *musí*. Každá věc nebo myšlenka – ať už krásná, nebo ošklivá – ji trýznila, dokud se z ní „nevypsala“. Komédie a tragédie života – humorné i dramatické – ji učarovaly a nutily ji vyjádřit je perem. Svět ztracených, ale věčných snů, který ležel za oponou skutečnosti, ji sváděl, aby mu dala tvar a podobu. A byl to hlas, který nemohla – netroufla si – neuposlechnout.

Byla plná mladické radosti z prostého žití. Život pro ni byl neustále vábivý a lákal ji jít dál. Věděla, že má před sebou těžký

boj. Věděla, že bude neustále urážet sousedy v Blaira Vodě, kteří po ní budou chtít, aby jim psala nekrology, a jakmile použije neznámé slovo, budou pohrdavě říkat, že má velké řeči. Věděla, že bude dostávat spoustu odmítnutí od vydavatelů. Věděla, že přijdou dny, kdy bude zoufalá, že neumí psát a že nemá smysl, aby se o to dál pokoušela, dny, kdy jí redaktorské klišé „neodráží skutečné kvality“ půjde tak na nervy, že bude mít chuť zachovat se jako Marija Baškirceva a vyhodit nelítostné, provokující tikající hodiny z okna obývacího pokoje. Přijdou dny, kdy se všechno, co udělala nebo o co se pokusila, zhroutlí jako průměrné a zavrženíhodné, dny, které nahlodají její neotřesitelné přesvědčení, že v poezii života je stejně pravdy jako v próze, dny, kdy ozvěna toho „letmého slova bohů“, jež se tak usilovně snaží zaslechnout, ji bude jenom škádlit vidinami nedotknutelné dokonalosti a krásy, která stojí mimo dosah lidského ucha nebo pera.

Věděla, že teta Alžběta její vášeň pro psaní toleruje, ale neschvaluje. Za své poslední dva roky na shrewsburské střední škole si Emily k obrovskému údivu tety Alžběty psaním básní a povídek vydělala nějaké peníze. Odtud ta tolerance. Ale žádný Murray zatím nikdy nic takového nedělal. A potom tu bylo ještě něco, co slečna Alžběta Murrayová vůbec neměla ráda – pocit, že je z něčeho vyloučená. Teta Alžběta skutečně nelibě nesla, že má Emily svůj vlastní svět, jiný než svět v Novoluní a Blaira Vodě, své hvězdné království bez hranic, do něhož může vstupovat dle libosti a do kterého ji ani ta nejdohodlanější a nejpodezíravější z tet nemůže následovat. Skutečně si myslím, že kdyby Emily nebylo tak často vidět na očích, že se dívá na něco snového, krásného a tajemného, teta Alžběta by bývala měla pro její ambice větší pochopení. Nikdo z nás, ani z těch soběstačných a nezávislých Murrayů z Novoluní, nemá rád, když někam nemůže.

Ti z vás, kdo už Emily sledovali po léta strávená v Novoluní a ve Shrewsbury, určitě mají vcelku dobrou představu, jak vypadala. Těm, jimž je zatím cizí, bych si ji dovolila představit, jak se jevila navenek na tom kouzelném prahu sedmnácti let, když se procházela mezi zlatými chryzantémami, které rozjasňovaly starou přímořskou podzimní zahradu. Zahrada v Novoluní, to byla přímo oáza klidu. Kouzelné místo odpočinku plné bohatých, smyslům lahodících barev a úžasných duchovních zážitků. Byla plná vůně borovic a růží, bzukotu včel, žalozpěvu větru, šepotu modrého zálivu Atlantiku – a tichých vzdechů borovic v „houštině“ Chlouby Johna Sullivana na severní straně. Emily milovala každou květinu a každý stín a každý zvuk, každý krásný starý strom v zahradě a kolem ní, obzvláště své důvěrné kamarády – shluk divokých třešní v jejím jihozápadním cípu, tři lombardské princezny v podobě vzrostlých topolů, jednu panenskou divokou švestku na cestě k potoku, veliký smrk uprostřed zahrady, stříbrný javor a borovici o kus dál, v dalším rohu osiku, neustále koketující s rozmařilým vánkem, a celou řadu majestátních bílých bříz v houštině Chlouby Johna.

Emily byla vždycky šťastná, když žila tam, kde je hodně stromů – starých, které přežily mnoho generací, zasazených a pěstovaných rukama dávno mrtvých předků, spojených se všemi radostmi a strastmi těch, kdo žili v jejich stínu.

Štíhlé, nedotčené mladé stvoření. Vlasy jako černé hedvábní. Fialovošedé oči s fialovými stíny pod nimi, které vypadaly vždycky tmavší a ještě více okouzlující, když Emily vysedávala do nepatřičných a nealžbětinských hodin nad nějakou povídkou nebo kostrou zápletky. Nachové rty s murrayovskou vráskou v koutcích, uši sotva znatelně do špičky jako skřítek.

Možná díky té vrásce a těm uším některým lidem připadala jako kotě. Nádherná křivka brady a šíje a úsměv, který měl své unikátní kouzlo – pomalu rozkvétal, než se naplno rozzářil. A kotníky, které vychvalovala pobuřující stará teta Nancy Pastorová z Pastorského Plesa. Nenápadné růžové skvrny na oblych tvářích, které někdy ztmavly do nachova. K tomu stačilo velmi málo – vánek z moře, letmý pohled na modré kopce, rudé vlčí máky, bílé plachty vyplouvající z přístavu za kouzelného rána, stříbrná voda v zálivu v paprscích měsíce, modravý orlíček ve starém sadu. Nebo jisté zahvízdání v houštině Chlouby Johna.

Je tohle – krása? To vám nedokážu říct. Když se vypočítávaly nejhezčí ženy Blaira Vody, Emilyino jméno nikdy nepadlo. Ale kdo se jí jednou podíval do tváře, už ji nikdy nezapomněl. A nikdo, kdo viděl Emily podruhé, neřekl: „Ehm, jste mi povědomá, ale...“ Měla za sebou generace báječných žen. Ty všechny něčím přispěly k její osobnosti. Měla v sobě půvab proudící vody. Něco z její jiskry a průzračnosti. Myšlenka s ní zakymácela jako náraz větru. Emoce s ní zatřásla, jako bouřka zatřepe růží. Byla jedním z těch vitálních stvoření, o kterých, když zemrou, se řekne, že není možné, že by byli mrtví. Na pozadí svého praktického a racionálního klanu zářila jako lesk diamantu. Lidé ji buď měli rádi, nebo ji nesnášeli – ale nikdo k ní nikdy nebyl úplně lhostejný.

Jednou, když byla Emily ještě velmi malá a žila s tatínkem ve starém domku v Maywoodu, kde pak tatínek zemřel, začala hledat konec duhy. Běhala po dlouhých mokřích polích, s nadějí, s očekáváním. Jenže když běžela, ten úžasný oblouk se rozplynul – vybledl – a byl pryč. Emily se ocitla osamocená v cizím údolí, nejistá, kterým směrem leží její domov. Na okamžik se jí

zachvěly rty a zvlhly oči. Potom zvedla tvář a statečně se usmála na prázdnou oblohu.

„Přijde zase jiná duha,“ pronesla nahlas.

Emily byla hledačka duhy.

Život v Novoluní se změnil. Musí se tomu přizpůsobit. A počítat s tím, že třeba přijde osamělost. Ilsa Burnleyová, ztřeštěná kamarádka po sedm věrných let, odešla studovat literaturu a recitaci do Montrealu. Obě dívky se loučily se slzami v očích a dívčími sliby. Aby se už nikdy nesetkaly stejné jako dřív. Protože, přiznejme si, když se přátelé – i ti nejbližší, a možná tím spíš ti nejbližší, právě pro tu blízkost – po delším odloučení znovu setkají, vždycky už je to jiné, někdy více, někdy méně. Pro žádného už ten druhý není *úplně* stejný, jako býval. Je to přirozené a nevyhnutelné. Lidská nátura se stále vyvíjí, ať už k lepšímu, nebo k horšímu, nikdy nezůstává neměnná. Ale přesto, navzdory veškeré naší filozofii, kdo z nás by nepocítil takové to zmatené zklamání, když si uvědomí, že jeho kamarád či kamarádka už nejsou a nikdy nebudou stejní jako dřív – byť se změnil k lepšímu? Emily to na rozdíl od Ilsy vycítila tou svou zvláštní intuicí, která u ní vyplňovala místo zkušeností, a měla pocit, jako by se s tou Ilsou z Novoluní a ze Shrewsbury loučila navždycky.

Odešel i Perry Miller, bývalý pomocník najatý do Novoluní. Potom medailista shrewsburské střední školy, odmítnutý, ale ne úplně beznadějný nápadník Emily a terč Ilsiných výbuchů vzteku. Perry odešel studovat právo do advokátní kanceláře v Charlottetownu, s očima upřenými k několika zářným cílům. Žádné konce duhy, žádné zlaté poklady z pověstí, to nebylo nic pro Perryho. Věděl, co chce, a šel si za tím. A lidé začínali věřit, že toho nakonec dosáhne. Koneckonců propast mezi soudním úředníkem v kanceláři pana Abela a u Nejvyššího soudu Kanady

nebyla o nic širší než propast mezi oním úředníkem u pana Abela a bosým klukem z ulice v Trubech.

Větším hledačem duhy byl Teddy Kent z Luk. I ten odcházel. Do výtvarné školy v Montrealu. I on znal – už léta znal – tu rozkoš a vábení a zklamání a utrpení hledačů duhy.

„I když ji nikdy nenajdeme,“ řekl Emily, zatímco spolu postávali v zahradě v Novoluní pod fialovou oblohou úžasného soumraku poslední večer před jeho odchodem, „v tom hledání je něco možná ještě lepšího, než by bylo, kdybychom ji nakonec našli.“

„Ale my ji stejně najdeme,“ odpověděla Emily a zvedla oči ke hvězdě, která se třpytila nad vrcholkem jedné ze Tří princezen. Vzrušovalo ji něco v tom, jak Teddy říká „my“ a co všechno to může znamenat. Emily byla sama k sobě vždycky velmi upřímná a nikdy se nesnažila zavírat oči před tím, že Teddy pro ni znamená víc než kdokoli jiný na světě. Jenže ona – co znamená ona pro Teddyho? Málo? Hodně? Nebo nic?

Byla prostovlasá a do vlasů si dala kytičku maličkých žlutých hvězdícovitých chryzantém. Dlouho přemýšlela, co si vezme na sebe, než se rozhodla pro světle žluté hedvábné šaty. Měla pocit, že vypadá velmi dobře, ale k čemu to je, jestli si jí Teddy nevšímá? On mě vždycky bral tak nějak jako samozřejmost, pomyslela si trochu vzdorovitě. To Dean Pastor by si jí všiml a neponechal by to bez nějakého drobného komplimentu.

„Nevím,“ odpověděl Teddy a rozmrzele pozoroval Emilyina šedého kocoura Asta s očima jako topazy, který se cítil být úskočným tygrem v tavníkovém houští. „Nevím. Teď, když už opravdu stojím s kufrem u dveří, tak si připadám tak – prázdně. Nakonec – třeba nic neumím a nic nedokážu. Kreslit obrázky – k čemu to je? Zvláště když jsou tři hodiny v noci a člověku to nedá spát.“

„Jo, ten pocit dobře znám,“ přisvědčila Emily. „Včera večer jsem hodiny přemílala v hlavě jednu povídku a nakonec jsem dospěla k zoufalému závěru, že ji *nikdy* napsat nedokážu. Že vůbec nemá cenu se o něco takovýho snažit – že neumím nic, co by za něco stálo. Tak jsem si šla lehnout a brečela do polštáře. Probudila jsem se ve tři a už mi nešlo ani brečet. Slzy mi připadaly stejně směšné jako smích – nebo ambice. Prostě jsem sama k sobě neměla špetku důvěry ani naděje. A pak jsem za studeného šedivého svítání vstala a začala jsem novou povídku. Nedovol, aby ti tři hodiny ráno kazily pohled na svět.“

„Jenže ty tři hodiny jsou bohužel každou noc,“ poznamenal Teddy. „V tuhle nekřesťanskou hodinu jsem vždycky přesvědčený, že když něco chceš *moc*, tak to nikdy nedostaneš. A já chci moc dvě věci. Jedna je samozřejmě být velký malíř. Nikdy jsem si nemyslel, že jsem zbabělec, Emily, ale teď mám opravdu strach, že se mi to nepovede. Všichni se mi budou smát. Máma bude říkat, že to věděla. Ona je hrozně nerada, že odcházím. A odejít a vrátit se s nepořízenou! To už je pak lepší zůstat doma.“

„Ne, to není,“ oponovala Emily zaujatě a přitom v hloubi duše přemítala, co je ta *druhá* věc, co Teddy tak chce. „Nesmíš se bát. Tu noc, co jsme si spolu s tatínkem povídali, než umřel, říkal, že se nemám ničeho bát. A neřekl Emerson: ‚Vždycky dělej to, co se bojíš dělat?‘“

„Vsadím se, že to Emerson řekl, když se přestal bát věcí. Ono po boji je každý generálem.“

„Ty víš, že já ti věřím, Teddy,“ řekla Emily tiše.

„Jo, věříš. Ty a pan Carpenter. Vy jste jediný dva, kdo ve mě ještě mají důvěru. I Ilsa si myslí, že má Perry větší šanci uspět než já.“

„Ty ale nejdeš za úspěchem. Ty přece hledáš duhu.“

„A když ji nenajdu – a zklamám vás – to bude nejhorší ze všeho.“

„Ty to dokážeš. Podívej se támhle na tu hvězdu, Teddy – tam nad tou nejmladší princeznou. To je Vega ze souhvězdí Lyry. Tu jsem vždycky měla ráda. Je to moje nejmilejší hvězda. Vzpomínáš, jak jsme před lety ty, já a Ilsa sedávali po večerech v sadu, když bratránek Jimmy vařil brambory pro prasata, a ty jsi nám vymýšlel úžasné příběhy o té hvězdě – jak jsi na ní žil, než jsi přišel na tenhle svět? Na téhle hvězdě žádné tři hodiny ráno nebyly.“

„To jsme byli veselí a bezstarostní zelenáči,“ poznamenal Teddy hlasem padesátníka obtěžkaného starostmi a strastmi, který posmutněle vzpomíná na léta mladické nerozváženosti.

„Chtěla bych, abys mi slíbil,“ začala Emily, „že kdykoliv se na tu hvězdu podíváš, vzpomeneš si, že ti věřím – *moc*.“

„A slíbíš ty *mně*, že kdykoliv se ty podíváš na tu hvězdu, vzpomeneš si na mě?“ zeptal se Teddy. „Nebo si radši slíbíme oba, že kdykoliv uvidíme tuhle hvězdu, vzpomeneme si na sebe – *pokaždé*. Všude, až do konce života.“

„Slibuju,“ odpověděla Emily rozechvěle. Milovala, když se na ni Teddy díval takhle.

Romantická dohoda. Co znamená? Emily nevěděla. Věděla jen, že Teddy odjíždí. Že život je najednou takový prázdný a studený – až vítr, který vane ze zálivu mezi stromy v houštině Chlouby Johna, najednou žalostně vzdychá – že léto odešlo a přišel podzim. A že ten poklad na konci duhy je na vrcholku nějakého dalekého kopce.

Proč to s tou hvězdou vlastně říkala? Proč soumrak a vůně jehličí a záře po podzimním západu slunce člověka svádí k tomu, aby říkal absurdní věci?

KAPITOLA DRUHÁ

NOVOLUNÍ 18. LISTOPADU 19–

Dnes vyšlo prosincové číslo marchwoodských novin s mými verši „Polétavé zlato“. Pokládám to za událost hodnou zapsání do deníku, protože veršům byla věnovaná celá stránka a byly ilustrované – to se stalo poprvé, co byla moje báseň takhle poctěna. Ona je sama o sobě asi dost mizerná – když jsem ji četla panu Carpenterovi, jen se nad ní ušklíbl a odmítl ji dál komentovat. Pan Carpenter nikdy „nezatracuje vlašnou chválou“, ale dokáže zatratit mlčením tím nejúdernějším způsobem. Ale ta moje báseň *vypadala* tak důstojně, že méně důkladný čtenář nejspíš usoudí, že na ní musí něco být. Budiž chvála redaktorovi, který dostal nápad ji ilustrovat. Velmi mi posílil sebeúctu.

Ta ilustrace samotná se mi ale moc nelíbila. Ten výtvarník nevystihl, co jsem tím chtěla říct. Teddy by to namaloval líp.

Teddy si na výtvarné škole vede velice úspěšně. A Vega jasně září každý večer. Zajímalo by mě, jestli si na mě opravdu vždycky vzpomene, když ji vidí. Nebo

jestli ji vůbec vidí. Možná ji elektrické světlo v Montrea-
lu překryje. A Teddy se asi často vídá s Ilsou. To je moc
prima, že se v takovém městě plném cizích lidí znají.

26. LISTOPADU 19–

Dnes bylo půvabné listopadové odpoledne – jako mír-
né léto a sladký podzim zároveň. Dlouho jsem seděla
a četla u rybníka u hřbitůvku. Teta Alžběta si myslí, že
je to příšerné místo na vysedávání, a říká tetě Lauře,
že má obavy, abych neměla morbidní sklony. Já na
tom nic morbidního nevidím. Je to krásné místo, kam
přes Blaira Vodu toulavý vítr zanáší sladké vůně. A ta-
kové tiché a mírumilovné, s těmi starými hroby všude
kolem. Leží tam muži a ženy mého rodu. Muži a ženy,
kteří zvítězili – muži a ženy, kteří neuspěli – a jejich
vítězství i neúspěch jsou teď jedno. Já se tady nikdy
necítím příliš nadšeně ani příliš sklesle. Všechna ostří
a pachutě věcí stejně vyvanou. Mám ráda ty staříčké
náhrobky z červeného kamene, zvláště ten, kde leží
Mary Murrayová, s nápisem „Tady zůstanu“, do něhož
její manžel vložil veškerou skrývanou nevraživost své
životní pouti. Jeho hrob je hned vedle a jsem si jistá,
že už si vzájemně dávno odpustili. A možná se někdy
za temných nocí vracejí a dívají se na ten nápis a smějí
se tomu. Už je méně zřetelný, protože na něm roste
lišejník. Bratránek Jimmy ho dřív škrábal, ale už to
vzdal. Jednou bude celý pomník porostlý a nezůstane
na něm nic než zeleno-červeno-zlaté mramorování na
starém červeném kameni.

Dnes se stala hezká věc. Jásám a je mi krásně. *Madisonské listy* otiskly mou povídku *Chybné svědectví*!!!! Ano, ty vykřičníky si to zaslouží. Kdybych nebrala ohled na pana Carpentera, napsala bych to kurzívou. Kurzívou! Ne. Velkými písmeny. Protože je nesmírně těžké tam proniknout. Víím o tom dost. Jak jsem se snažila znovu a znovu a nebylo z toho nic než sbírka odpovědí „bohužel“. A konečně mi otevřeli dveře. Psát do *Madisonských listů* je neklamnou známkou toho, že člověk postoupil po alpské stezce zase o kus výš. Drahý redaktor byl tak milý, že napsal, že je to okouzující povídka.

Dobrý člověk!

Poslal mi šek na padesát dolarů. Brzy začnu splácet tetě Rut a strýci Horácovi, co za mě zaplatili ve Shrewsbury. Teta Alžběta se na šek jako obvykle dívala s nedůvěrou, ale poprvé se zdržela pochybností, jestli to banka opravdu proplatí. Tetě Lauře zářily její krásné oči pýchou. Oči tety Laury opravdu září. Jsou to viktoriánské oči. Edwardiánské oči se lesknou a jsou jiskřivé a přitažlivé, ale nikdy nezáří. A já mám prostě ráda zářící oči – zvlášť když září nad mým úspěchem.

Bratránek Jimmy říká, že *podle jeho názoru* vydají *Madisonské listy* za všechny ostatní americké časopisy dohromady.

Zajímalo by mě, jestli se bude *Chybné svědectví* líbit Deanovi. A jestli to řekne nahlas. On v poslední době *nikdy* nic, co napíšu, nechválí. A já mám vždycky takové nutkání ho k tomu *vybídnout*. Mám pocit, že

jeho uznání je kromě pana Carpentera jediné, které má nějakou váhu.

S Deanem je to celé zvláštní. Připadá mi, jako by nějakým záhadným způsobem mládl. Ještě před pár lety mi připadal docela starý. A teď mi připadá jenom jako ve středním věku. Jestli to takhle půjde dál, za chvíli z něj bude mladík. Ono to asi bude tak, že spíš já dospívám a přibližuju se k němu. Teta Alžběta naše přátelství neschvaluje o nic víc než dřív. Teta Alžběta chová zjevnou antipatii ke všem Pastorům. Ale já nevím, co bych bez kamarádství s Deanem dělala. Je pro mě solí života.

15. LEDNA 19—

Dnes byl bouřkový den. V noci jsem nespala, protože mi odmítli čtyři rkp., které jsem považovala za zvlášť dobré. Jak předpovídala slečna Royalová, měla jsem pocit, že jsem byla hrozně pitomá, že jsem s ní neodešla do New Yorku. Jé, já se vůbec nedivím, že děti pláčou, když se v noci vzbudí. Mně se kolikrát taky chce. Všechno mi tíží duši a žádný mrak nemá stříbrné lemování. Celé dopoledne jsem byla smutná a rozladěná a čekala jsem, jestli přijde nějaká pošta, která mě z té sklíčenosti vysvobodí. V čekání na poštu je vždycky taková úžasná rozechvělost a nejistota. Co v ní asi bude? Dopis od Teddyho? Teddy mi píše ty nejúžasnější dopisy. Nebo krásná útlá obálka se šekem? Nebo tlustá, výmluvně nadtá dalšími nepříjatými rkp.? Nebo ty llsiny báječné klikyháky? Nic

takového. Jenom zlostná epištola od sestřenice z druhého kolena Beuly Grantové z Derryského Potoka. Je rozčilená, že jsem ji „zapletla“ do povídky *Otroci zvyků*, která vyšla v jednom hodně rozšířeném kanadském zemědělském časopise. Napsala mi hořký vyčítavý dopis a ten dnes přišel. Domnívá se, že jsem toho mohla starou přítelkyni, která mi vždycky přála jen to dobré, ušetřit. Že „není zvyklá nechat se zesměšňovat v novinách“ a abych byla tak laskavá a příště si ji nebrala za terč svého domnělého vtipu ve veřejném tisku. Vzdálená sestřenice Beula sama také vládne lehkým perem, když už jsme u toho, a zatímco některé části jejího dopisu se mě opravdu dotkly, jiné mě spíš našťovaly. Když jsem tu povídku psala, sestřenice Beula mi ani jedinkrát nepřišla na mysl. Postava *tety Kateřiny* je čistě smyšlená. A i kdyby mi sestřenice Beula na mysl přišla, rozhodně bych ji nedala do povídky. Na to je moc hloupá a obyčejná. A vůbec se nepodobá *tetě Kateřině*, která je – musím si ji pochválit – energická, bystrá a vtipná stará dáma.

Jenže sestřenice Beula napsala i *tetě Alžbětě* a vyvolala rodinné pozdvižení. Teta Alžběta nebude věřit, že za nic nemůžu – ona tvrdí, že *teta Kateřina* je přesný obraz sestřenice Beuly, a zdvořile mě žádá – zdvořilé žádosti *tety Alžběty* jsou hrozná věc – abych se ve svých dalších výtvorech zdržela karikatur svých příbuzných.

„Takovéhle věci,“ pronesla teta Alžběta tím nejmajestátnějším způsobem, „by se nikdo z Murrayů nikdy nedopustil – vydělávat peníze na zvláštnostech svých přátel.“

A tak se splnila další předpověď slečny Royalové. Jé, to se nakonec opravdu vyplní úplně všechny? Jestli ano...

Největší výbuch ale přišel, když se nad *Otroky* zvyků pochechtával bratránek Jimmy.

„Vykašli se na Beulu, koťátko,“ šeptal. „Bylo to hezký. To se ti povedlo, jak jsi ji v *tetě Kateřině* vyvedla v barvách. Poznal jsem ji hned, ještě než jsem dočetl první stránku. Prozradil ji nos.“ A je to! Nešťastnou náhodou jsem *tetě Kateřině* přisoudila „dlouhý povislý nos“. Nedá se popřít, že nos sestřenice Beuly je dlouhý a povislý. Na základě takových nepřímých důkazů lidi věšeli. Nemělo smysl zoufale štkát, že mi sestřenice Beula ani v nejmenším nepřišla na mysl. Bratránek Jimmy na to jen pokýval hlavou a znovu se uchechtl.

„Ale jistě. Nejlepší je držet to pod pokličkou. Vždycky je nejlepší takovéhle věci hezky držet pod pokličkou.“

Nejhorší na tom všem ale je, že jestli je *teta Kateřina* opravdu jako sestřenice Beula Grantová, tak se mi tragicky nepovedlo, o co jsem se snažila.

Nicméně už se cítím mnohem líp, když jsem o tom tady začala. Docela se mi podařilo tu zlost a vzdor a znechucení vyhnat z hlavy.

A to je nejspíš hlavní cíl deníku.

Dnes je velký den. Mám tři přijaté rukopisy. A jeden vydavatel mě požádal, abych mu poslala nějaké povídky. Abych se přiznala, z nějakého důvodu nemám ráda, když mě vydavatel žádá, abych poslala povídku. Je to mnohem horší než je posílat nevyžádané. Když se člověku vrátí nepřijatý rkp. vyžádaný nějakou neurčitou osobou za redakčním stolem tisíce mil daleko, je to ponížení mnohem větší.

A rozhodla jsem se, že nemůžu psát povídky „na objednávku“. To je ďábelský úkol. Nedávno jsem to zkusila. Redaktor *Světa mladých* mě požádal o povídku a dal mi k tomu pokyny. Napsala jsem ji. Poslal mi ji zpátky, poukázal na některé nedostatky a požádal mě, abych ji přepsala. Snažila jsem se o to. Psala jsem a přepisovala a měnila a upravovala, až můj rkp. vypadal jako bláznivý patchwork z černého, modrého a červeného inkoustu. Až jsem otevřela dvířka u kamen v kuchyni a strčila jsem do nich originál i se všemi variantami.

A po téhle zkušenosti budu vždycky psát jen to, co chci. A redaktoři mi můžou – marně psát.

Dnes je polární záře a mlhavé novoluní.

Dnes vyšla moje povídka *Cena žertu* v měsíčníku *Domov*. Byla ale jenom jednou z mnoha. Nicméně to bylo vyváženo tím, že jsem byla jmenovitě uvedena

jako „jedna ze známých a oblíbených přispěvatelek letošního roku“ v *Dívčím světě*. Bratránek Jimmy četl redakční předmluvu snad desetkrát a slyšela jsem, jak mumlá „známá a oblíbená“, když štípal dříví na podpal. Potom odešel do obchodu a přinesl mi nový notes od Jimmyho. Vždycky když překonám další milník na alpské stezce, přinese mi Jimmy na oslavu nový notes. Sama si notes nikdy nekupuju. To bych se Jimmyho dotkla. Pokaždé se s takovým posvátným úžasem dívá na hromadu notesů od Jimmyho na mém psacím stole a pevně věří, že v tom mišmaši popisů a návrhů a útržků, který notesy obsahují, jsou schovaná báječná literární díla.

Svoje povídky dávám vždycky číst Deanovi. Nemůžu to neudělat, i když mi je zásadně vrací bez komentáře nebo – v horším případě – místo žádného komentáře přijde vlažná chvála. Už se pro mě stalo skoro posedlostí nějak *přimět* Deana k tomu, aby uznal, že *dokážu* napsat něco, co má nějakou hodnotu. To by byl triumf. Jenže pokud nebo dokud to neudělá, všechno bude jen škvár a popel. Protože – on ví.

2. DUBNA 19–

Na jistého mladíka ze Shrewsbury zapůsobilo jaro a začal občas docházet do Novoluní. Není to nápadník, kterého by murrayovský klan schvaloval. Ani takový – což je důležitější – kterého by schvalovala E. B. Starrová. Teta Alžběta byla velmi zasmušilá,

protože jsem s ním šla na koncert. Když jsem se vrátila, byla ještě vzhůru.

„Vidíš, že jsem neutekla, teto Alžběto,“ zdůraznila jsem. „Slibuju ti, že neuteču. Jestli si někdy někoho vezmu, řeknu ti o tom. A vezmu si ho, i když se ti nebude líbit.“

Nevím, jestli šla teta Alžběta ten den spát klidněji, nebo ne. Maminka utekla – naštěstí – a teta Alžběta velmi silně věří na dědičnost.

15. DUBNA 19—

Dnes večer jsem šla na procházku nahoru na kopec a potulovala jsem se při měsíčku kolem Zklamaneho domu. Zklamáný dům postavili před sedmatřiceti lety – tedy částečně postavili – pro nevěstu, která do něj nikdy nevešla. Od té doby tam stojí zatlučený prkny, nedokončený, se zlomeným srdcem, pronásledovaný opuštěnými duchy všeho toho, co se mělo stát, ale nikdy nestalo. Vždycky je mi ho tak líto. Kvůli těm jeho ubohým slepým očím, které nikdy neviděly – které ani nemají na nic vzpomínky. Nikdy z nich nezářilo světlo domácího štěstí – jenom jednou, dávno, slabé světlo z krbu. Mohl to být tak krásný malý domeček, schoulený v lesní stráni, na níž všude kolem vyrážejí mladé smrčky, aby ho schovaly. Vlídny, přátelský domeček. A hodný domeček. Ne jako ten nový dům, co staví Tom Semple v Koutě. To je zlý dům. Takový hašteřivý, s malýma očima a ostrými lokty. To je zvláštní, jak má každý dům svou osobnost ještě dřív, než se do něj

lidi nastěhují. Kdysi dávno, když jsme ještě byli děti, jsme s Teddym sundali jedno prkno z okna, vlezli jsme dovnitř a rozdělali jsme oheň v krbu. Pak jsme tam seděli a plánovali budoucnost. Rozhodli jsme se, že spolu v tom domě budeme žít. Myslím, že Teddy už tuhle dětinskou hloupost dávno zapomněl. Teddy často píše a jeho dopisy jsou dlouhé, veselé a teddyovské. Píše mi všechno možné, co mě zajímá o jeho životě. Poslední dopisy jsou ale skoro neosobní, aspoň mi to tak připadá. Takové by mohl napsat klidně i Ilse.

Chudák Zklamaný dům. Asi už zůstane zklamaný navěky.

1. KVĚTNA 19—

Zase máme jaro! Mladé topoly se zlatými éterickými lístky. Čeříci se vlny v zátocě za stříbrnými a šeříkovými písečnými dunami.

Zima odešla neuvěřitelnou rychlostí, i přes ty časté černé tři hodiny ráno a osamělé bezvýchodné soumraky. Brzy se z Floridy vrátí Dean. Ale Teddy ani Ilsa domů na léto nepřijedou. To mě stálo v posledních dnech pár probdělých nocí. Ilsa jede na pobřeží za tetou – mamčinou sestrou, která si jí nikdy ani nevšimla. A Teddy dostal příležitost ilustrovat sérii příběhů o jízdní policii pro nějakou newyorskou firmu a celé léto bude kreslit skici někde daleko na severu. Je to pro něj samozřejmě úžasná šance a ani trochu bych toho nelitovala – kdyby on aspoň trochu zalitoval, že se nevrací do Blaira Vody. Ale nezalitoval.

Myslím, že Blaira Voda a ten starý život je teď pro něj jako nějaká pohádka, která se jen vypráví.

Neuvědomila jsem si, jak moc jsem počítala s tím, že se tu Ilsa s Teddym na léto objeví, a jak moc mi ta naděje pomáhala v těch několika zlých chvílích v zimě. Pak mi došlo, že vlastně celé léto ani jednou neuslyším Teddyho signální hvízd z houštiny Chlouby Johna – ani jednou na něj nenatrefím na našich krásných tajných místech kolem cest a potoků, ani jednou si nevyměníme ten vzrušující významný pohled uprostřed davu lidí, kde se stalo něco, co má pro nás svůj zvláštní význam. A najednou se z života vytratila všechna barva a zůstal jenom omšelý a šedivý a ošoupaný a záplatovaný.

Paní Kentová mě včera potkala na poště a zastavila se se mnou na pár slov – což téměř nikdy nedělá. Nesnáší mě stejně jako dřív.

„Asi jsi slyšela, že Teddy letos v létě nepřijede domů.“

„Ano,“ odpověděla jsem stručně.

A v očích jsem jí viděla takový zvláštní bolestný pohled triumfu – triumfu, kterému rozumím. Je velmi nešťastná, protože Teddy v létě nepřijede *za ní*, ale *jásá radostí*, že nepřijede *za mnou*. Z toho plyne, že si je skoro jistá, že ho nezajímám.

No, bohužel má asi pravdu. Ale ani tak nemůžu mít na jaře chmury na duši.

A Andrew je zasnoubený! S dívkou, kterou teta Ada naprosto schvaluje. „Kdybych Andrewovi vybrala ženu já sama, nemohla bych být s jeho volbou spokojenější,“ sdělila dnes odpoledne tetě Alžbětě.